

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ORTOPEDO TECHNOLOGO VEIKLOS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

2017 m. rugsėjo 27 d. Nr. V-1124
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 14 straipsnio 5 punktu, ir įgyvendindamas Kitos sveikatinimo veiklos rūšių sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1427 „Dėl Kitos sveikatinimo veiklos rūšių sąrašo patvirtinimo“, 14 punktą ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gruodžio 9 d. įsakymą Nr. V-1423 „Dėl Kitą sveikatinimo veiklą vykdančių subjektų veiklos reikalavimų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. T v i r t i n u Ortopedo technologo veiklos reikalavimus (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2017 m. spalio 1 d.
3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2017 m. rugsėjo 27 d.
įsakymu Nr. V-1124

ORTOPEDO TECHNOLOGO VEIKLOS REIKALAVIMAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ortopedo technologo veiklos reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato prie kitos sveikatinimo veiklos priskiriamą ortopedo technologo veiklą asmens sveikatos priežiūros įstaigoje vykdančio ortopedo technologo profesinę kvalifikaciją, veiklos sritį, teises, pareigas, kompetenciją bei atsakomybę ir įstaigai, kurioje jis dirba, taikomus reikalavimus.

2. Reikalavimai privalomi asmens sveikatos priežiūros įstaigose ortopedo technologo veikla užsiimantiems subjektams, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms ortopedus technologus, tobulinančioms jų profesinę kvalifikaciją bei prižiūrinčioms jų veiklą.

3. Šiuose Reikalavimuose vartojamos sąvokos:

3.1. **Ortopedas technologas** – asmuo, Reikalavimų nustatyta tvarka įgijęs ortopedo technologo profesinę kvalifikaciją.

3.2. **Ortopedo technologo veikla** – pagal įgytą ortopedo technologo profesinę kvalifikaciją ir šiuose Reikalavimuose nustatytą kompetenciją atliekama kita sveikatinimo veikla, apimanti ortopedijos techninių priemonių projektavimą, gamybą, pritaikymą ir koregavimą pagal individualius paciento duomenis.

3.3 **Ortopedijos techninės priemonės** – prie medicinos priemonių (priedais) priskiriami įtvarai, tvirtinami iš išorės prie kūno dalies ir ją sustiprinantys, pagerinantys jos funkcijas, palengvinantys ligos ar sužeidimo padarinius, padedantys atraminei judėjimo sistemai, papildomieji ir keičiamieji kūno dalių protezai, ortopedinė avalynė.

4. Kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose, nurodytuose Reikalavimų 7 punkte, vartojamas sąvokas.

5. Teisę užsiimti ortopedo technologo veikla turi asmuo, Reikalavimų nustatyta tvarka įgijęs ortopedo technologo profesinę kvalifikaciją. Ortopedo technologo profesinę kvalifikaciją įgijusiais laikomi asmenys:

5.1. aukštojoje mokykloje baigę ortopedijos technologijos studijų programą arba biomechanikos studijų programą, arba sporto inžinerijos studijų programą, arba ortopedijos technologijų studijų programą, arba

5.2. aukštojoje mokykloje baigę medicinos arba odontologijos, arba odontologinės priežiūros, arba rehabilitacijos, arba kineziterapijos, arba ergoterapijos, arba bendrosios praktikos slaugos, arba slaugos, arba akušerijos, arba taikomosios fizinės veiklos studijų programą ir baigę Lietuvos Respublikos mokymo institucijos, turinčios teisę vykdyti neformalius mokymus, ne trumpesnės nei 160 val. trukmės neformalaus mokymo programą, kurios pagrindu yra įgiję kompetencijas bei teisę dirbti ortopedu technologu, suteikiančią galimybę užsiimti ortopedo technologo, ortopedo techniko, technologo, ortopedo protezuotojo, techniko / technologo profesine veikla, arba

5.3. iki 1990 m. kovo 11 d. buvusioje Sovietų Sąjungoje baigę būtinas aukštojo mokslo studijas arba aukštesniojo mokslo studijas, arba baigę profesinio mokymo programą, arba neformalaus mokymo programą ir turintys darbdavio pažymą, kad iki šio įsakymo įsigaliojimo dienos yra išdirbę ne mažiau kaip 3 metus ortopedu technologu asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje licenciją teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, arba turintys darbdavio pažymą, kad 1980–1990 m. dirbo ortopedijos įmonėje.

6. Užsienyje įgyta ortopedo technologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Ortopedas technologas savo profesinėje veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu, Reikalavimais ir kitais ortopedo technologo veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS

ORTOPEDO TECHNOLOGO TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA

8. Ortopedas technologas turi teisę:

- 8.1. verstis ortopedo technologo praktika šių Reikalavimų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.2. gauti darbui būtiną informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.3. dalyvauti pasitarimuose, seminaruose ir konferencijose, mokslinių draugijų veikloje, kur nagrinėjami su profesine kvalifikacija susiję klausimai;
- 8.4. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacines technologijas ir diegti į praktiką Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus tyrimo ir gydymo metodus;
- 8.5. reikalauti darbdavio užtikrinti tinkamas darbo sąlygas, reikalingas ortopedijos techninėms priemonėms matuoti, gaminti / pritaikyti;
- 8.6. ortopedas technologas gali turėti ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais ortopedo technologo veiklą.

9. Ortopedo technologo pareigos:

- 9.1. pagal savo kompetenciją, nustatytą Reikalavimuose, užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę;
- 9.2. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus) bei užtikrinti, kad jos būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų pateikiama informacija;
- 9.3. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
- 9.4. nepriskirtais ortopedo technologo kompetencijai atvejais rekomenduoti kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
- 9.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

9.6. paaiškinti ortopedo technologo veiklos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

9.7. taikyti Lietuvos Respublikoje tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius darbo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

9.8. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.9. laikytis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemą reglamentuojančių įstatymų, įstaigos, kurioje dirba, patvirtintų vidaus dokumentų ir kitų teisės aktų nuostatų;

9.10. tvarkyti ortopedo technologo veiklos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.11. vykdyti saugos darbe taisyklių ir teisės aktų nustatytų higienos normų reikalavimus;

9.12. laikytis specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

9.13. tobulinti profesinę kvalifikaciją;

9.14. vykdyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių ortopedo technologo veiklą, nustatytas pareigas.

10. Ortopedo technologo kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs Reikalavimuose nurodytą ortopedo technologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą.

11. Ortopedas technologas turi žinoti dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus, medicinos statistikos pagrindus, sveikatos draudimo pagrindus, sveikatos teisės pagrindus, Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius ortopedų technologų veiklą ir paslaugų teikimą, turi mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.

12. Ortopedas technologas turi išmanyti:

12.1. žmogaus anatomiją, fiziologiją ir patologiją;

12.2. mechaniką ir žmogaus biomechaniką;

12.3. ortopedijos techninių priemonių gamybos įrangą bei įrankius;

12.4. ortopedijos techninių priemonių gamyboje naudojamas medžiagas ir komponentus;

12.5. ortopedijos techninių priemonių nomenklatūrą, darbo organizavimo ir verslo vadybą, aprūpinimo ortopedijos techninėmis priemonėmis tvarką bei kitus teisės aktus, reglamentuojančius ortopedo technologo darbą;

12.6. judėjimo ir atramos aparato funkcijų sutrikimų kompensavimo ortopedijos techninėmis priemonėmis mechanizmus;

12.7. įrangos bei įrankių parinkimo galimybes, pritaikymo būdus ir gebėti saugiai jais naudotis gaminant, pritaikant ir koreguojant ortopedijos technines priemones;

12.8. ortopedijos techninių priemonių gamybos technologiją.

13. Ortopedas technologas turi gebėti:

13.1. įvertinti paciento poreikius ir galimybes ortopedijos techninių priemonių ir ortopedinės avalynės parinkimo srityje ir aptarnauti pacientus;

13.2. atlikti ortopedijos techninių priemonių projektavimo, komponentų, medžiagų, įrankių bei įrangos parinkimo, gamybos technologines operacijas pagal individualius paciento duomenis;

13.3. tinkamai parinkti ortopedijos techninių priemonių gamybos technologijas ir jų funkcijų koregavimo būdus;

13.4. atlikti ortopedijos technikos priemonių gamybos technologines ir funkcijų koregavimo operacijas;

13.5. parinkti pagal gydytojo nurodymus tinkamas ortopedijos technines priemones;

13.6. parinkti medžiagas bei komponentus ir juos pritaikyti ortopedijos techninių priemonių gamybai;

13.7. įvertinti ortopedijos techninių priemonių kokybę;

13.8. konsultuoti pacientus, jų artimuosius, gydytojus ir kitus specialistus ortopedijos techninių priemonių priežiūros ir eksploatacijos klausimais Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

ĮSTAIGAI TAIKOMI REIKALAVIMAI

14. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje dirba ortopedas technologas, privalo turėti įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti ortopedijos traumatologijos paslaugas.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Ortopedas technologas už padarytas klaidas, aplaidumą ar netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už kompetencijos viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
